

مروری بر برنامه آموزشی

فتح اله حداد
مردادماه ۹۹

آموزش چیست؟

▶ منظور از آموزش؛ مجموعه ای از فعالیت ها که در خدمت پرورش و کارآموزی در واقع آموزش ابزار پرورش و کارآموزی است.

▶ تعریف جهانی؛ آموزش به فعالیت هایی اطلاق می شود که با هدف آسان ساختن یادگیری بین یاد دهنده و یک یا چند یادگیرنده به صورت یک کنش متقابل جریان می یابد.

▶ آموزش به تغییر می انجامد.

▶ آموزش مهارت را افزایش می دهد.

▶ آموزش منجر به حل مسأله می شود.

▶ آموزش منجر به حل مسأله می شود.

▶ آموزش برای بازسازی و بازآفرینی چالش های روز پیوسته مورد نیاز است.

▶ رادیو و تلویزیون از لحاظ آموزش غیر رسمی، جایگاه ویژه ای دارند.

▶ این وسایل بهترین و ارزان ترین وسایل آموزشی و فرهنگی هستند.

مزایای آموزشی از طریق رسانه دیداری

- در تمام ساعات شبانه روز قابل دسترس است.
- دارای پیوستگی و تداوم است.
- زمان آموزش بیشتری را نصیب مخاطب می کند.
- کمک به رفع مشکلات و چالش های مخاطبین می کند.
- کمبود مربی و کارشناسان را جبران میکند.
- به سرعت پیام و آموزش را منتشر میکند.
- هزینه ای برای مخاطب ندارد.
- گروه کثیری از مخاطبان را آموزش میدهد.
- مصادیق موضوع را برای آموزش فراهم می کند.
- مواد بصری یادگیری و آموزش را آسان می کند
- و سایر موارد...

تذکر

طراحی، برنامه ریزی در ارائه
پیام ها

برنامه آموزشی در تعریف رسانه:

رویکرد آموزشی (رویکردی است برای ارائه دانش و مهارت به صورت سامان یافته، طبقه بندی شده، منظم به منظور تغییر مؤثر رفتار و یا افزایش در یادگیری مخاطب).

نکات مورد توجه طراحان، کارگردانان و نویسندگان :

رفتار و پایداری تغییر بر اساس تجربه و تمرین

همخوانی آموزش ها با فرهنگ، باورها، نمادها و نشانه های بومی .

سامان یادگیری از ساده به مشکل و منظم موجب تغییرات پایدار مخاطب شود.

دانشی که آموزش داده می شود با بینش مخاطب همخوانی داشته باشد.

ساده سازی دانش مورد نیاز مخاطب مهارت او را در کاهش آسیب های احتمالی و افزایش بهره وری هدایت کند.

استفاده از گرافیک - فتورمان، اینفوگرافی - عکس ها برای تفهیم بیشتر.

همسان سازی کلمات، مفاهیم خارجی و بومی آن واژه ها.

نمونه ها و مثال های با جغرافیای بومی - محلی هماهنگ باشد.

در صداگذاری نشانه های صوتی، با فرهنگ منطقه نسبت معنادار - هدفمند و منطبق داشته باشد.

انواع برنامه های آموزشی مستند

- ▶ مستند واقع گرا
- ▶ مستند انعکاسی - گزارشی
- ▶ مستند بی واسطه
- ▶ مستند مشاهده ای
- ▶ مستند اول شخص
- ▶ مستند بازسازی
- ▶ مستند نمایشی
- ▶ مستند حادثه محور
- ▶ مستند شخصیت محور
- ▶ برنامه های گفتگو محور آموزشی
- ▶ میزگرد
- ▶ سخنرانی
- ▶ کلاس درس
- ▶ مصاحبه و گفتگو
- ▶ آموزش از طریق دوربین مخفی
- ▶ فیلم آموزشی انیمیشن
- ▶ و...

اجزای برنامه های آموزشی ترکیبی

▶ گزارش

▶ کارشناس

▶ خبر

▶ اینفوگرافی

▶ انیمیشن

▶ مستند

▶ گفتگو

▶ پرسش و پاسخ

آموزش از چه طریقی انتقال می یابد؟

۱. عبارات و کلام

۲. متون

۳. نشانه های بصری و علائم جهت دار

۴. انتقال دهنده (معلم - رادیو ، تلویزیون ، سایر رسانه های آموزشی)

انواع رسانه های آموزشی کدامند؟

۱. رسانه های نوشتاری (کتاب، روزنامه، مجله...)

۲. رسانه های گرافیکی (علائم راهنمایی و رانندگی و...)

۳. رسانه های شنیداری (رادیو)

۴. رسانه های ایستا (عکس، پوستر، طلق شفاف)

۵. دیداری پویا (فیلم، ویدئو، تلویزیون، گوشی های تلفن همراه و ...)

محیط های یادگیری تعاملی (نمایش، اشیای سه بعدی، آزمایش و گردش علمی)

نسبت مخاطب با رسانه به چند دسته تقسیم می شود؟

- الف. یک طرفه، که مخاطب در آن منفعل است. مانند عکس، رادیو، تلویزیون
- ب. دو سویه که مخاطب در آن تعامل دارد، مثل کلاس درس که با سایرین کنش متقابل دارد.

چند ویژگی اصلی رسانه آموزشی که منبع آموزش دهنده (چون معلم، جهاد کشاورزی و ...) از آن بهره می برد

۱. هدف یا ضرورت طرح مسئله

۲. نیاز مخاطب به آموزش

۳. شرایط و موقعیت آموزش

▶ رسانه آموزشی به چه چیزهایی کمک می کند؟ (در یک نگاه کلی)

▶ به انتقال پیام

▶ تغییر رفتار مخاطب با یادگیری

▶ تثبیت آموزش ها و مهارت های جدید

▶ توسعه مفاهیم

▶ تولید دانش جدید

▶ افزایش بینش و آگاهی

▶ دست یابی به روش ها و مهارت ها در حل مسأله

▶ و...

▶ در تولید پیام به چه چیزهایی باید توجه کرد؟

▶ چرا پیام تولید می شود

▶ به چه نیازی پاسخ می دهد

▶ چگونه بیان خواهد شد

▶ توسط چه کسانی شرح داده می شود

▶ با چه ابزاری انتقال می یابد

▶ چه کسانی (مخاطب) از آن بهره خواهند برد

در آموزش از چه عناصری بهره می برند؟

▶ عناصر خارجی: کتاب، بروشور، معلم، رسانه های دیداری و شنیداری

▶ عناصر داخلی: باورهای ذهنی و یاد گیرنده

یادگیرنده در مسیر آموزش چه نوع نقشی دارد؟

- ▶ الف: در فرایند یاددهی و یادگیری حضور فعال دارد.
- ▶ در این حالت کسی که آموزش برای اوست (انسان) به دنبال ساختن خود و پرورش استعدادها بر اساس نیازها و توانایی های خویش است.
- ▶ ب: گاه این حضور مانند کلاس درس منفعلانه است.

چرا آموزش و تربیت متفاوت هستند؟

آموزش به انتقال اطلاعات و دانش کمک می کند

تربیت به ایجاد زمینه برای رشد و نمو استعدادها برمی گردد

نقش رسانه در دو مفهوم آموزش و تربیت؟

▶ در مفهوم آموزش: رسانه آموزشی نقش مثبتی برای انتقال مطالب و در بهبود تدریس کمک می‌گیرد.

▶ در مفهوم تربیت: رسانه وسیله‌ای برای تغییر و دستکاری کردن فرآیند طبیعی رشد انسان محسوب می‌شود.

▶ رسانه آموزشی، رسانه را یکی از عناصر تدریس به حساب می‌آورد.

▶ تدریس رسانه‌ای ترکیبی از نظریه‌های آموزش، تدریس و رسانه است.

این مفهوم از ترکیب واژه دیداکتیک (Didaktik) به معنای علم تدریس و رسانه (Medien) به وجود آمده است.

سیر تحول این واژه در نظام های آموزشی از وسیله ای به نام کتاب آغاز شده و به تدریج به عکس، فیلم، رادیو، تلویزیون، در حال حاضر رایانه و اینترنت و فضای مجازی در گوشی های همراه ختم می شود.

کمینوس در قرن ۱۷ میلادی نخستین کسی بود که به صورت مدون و کلاسیک جایگاه تصاویر را در متون آموزشی طرح کرد.

از نظر او: رسانه ها موجب تسهیل کار معلم و یادگیری عمیق تر فراگیر، به ایجاد انگیزه و عشق به یادگیری و نیز کاربردی تر کردن اهداف آموزشی (آموخته) می شود.

نقش تصاویر و نسبت آن در یک برنامه آموزشی با

مخاطب (یادگیرنده)

- ▶ ویژگی های تصاویری که برای آموزش در نظر می گیریم باید وسیله باشند که برای جبران عدم دسترسی مستقیم و به تجربه مخاطب کمک کند.
- ▶ ساده باشد ولی واقعی باشد.
- ▶ مسیر و روند مواد آموزشی را تسهیل کند.
- ▶ نسبت به درک مخاطب از موضوع نشانه های پیام همخوانی داشته باشد.
- ▶ به سابقه ذهنی یادگیرنده نزدیک باشد.
- ▶ واضح و روشن برجسته سازی شود.
- ▶ به تجربه عینی یادگیرنده کمک کند.
- ▶ متناسب موضوع باشد.
- ▶ با شرایط فیزیکی، جغرافیایی و محیط مخاطب همسان باشد.
- ▶ بعد از انتخاب هر تصویر با افرادی که با سطوح دانش و بینش نزدیک به ذهن مخاطب هستند اشتراک گذاری شود.

نکات مهم در برنامه آموزشی

شرایط خوب دیدن مهیا شود.

مفاهیم برای درک مخاطب دقیق شود

شرایط درست شنیدن مفاهیم برای مخاطب مهیا شود

ارائه به گونه ای باشد که مخاطب خوب، هم مصرف کننده و هم مولد رسانه باشد.

خوب دیدن یک هنر و مهارت است و نیاز به آموزش دارد

وجه اشتراک رسانه های آموزشی – تدریس رسانه ای در موقعیت کلاس درس و آموزش در رسانه جمعی از جهت تولید:

- ▶ مصور بودن
- ▶ آگاهی یافتن گیرنده از محیط و واقعیت
- ▶ انتقال حقایق
- ▶ ایجاد ارتباط بین عناصر ارتباطی

تأثیر رسانه ها در اجتماع مخاطبین

به کارگیری صحیح رسانه های موجود مانند تلویزیون، شبکه های اینترنتی برای مواردی مانند کسب اطلاعات، یادگیری، بازی و سرگرمی، پرورش قوه، حل مسأله و سایر موارد.

تقویت مهارت های فنی و ایجاد آگاهی لازم برای تولید رسانه ای مناسب دیگر مانند، تهیه یک روزنامه دیواری، فیلم و ویدیوی آموزشی، طراحی یک صفحه وب و سایر موارد.

نیاز به سه نوع آگاهی و مهارت برای رسیدن به اهداف آموزش

در شاخه تولید رسانه: پیام منطبق با واقعیت باشد، از عکاسی یک صحنه تا انجام کارهای گرافیکی و نیز تدوین یک فیلم به گونه ای که بیننده تصویر محیط واقعی را در ذهن مجسم کند.

آشنایی با نوع و میزان تأثیرات مواد رسانه ها بر مخاطبان:

هر رسانه و موارد بکارگیری از نظر روانی، شناختی، رفتاری، عاطفی و نگرشی تأثیری مخصوص بر مخاطب می گذارد. به همین دلیل تولید کننده پیام آموزشی در رسانه باید آن مواد و تأثیرات آنها را بشناسد.

کسب آگاهی و مهارت به روز و کارآمد در تولید رسانه آموزشی:

این آگاهی ها هم از بعد سخت افزاری یعنی کار با تجهیزات و ابزار و دستگاه ها اهمیت دارد و هم از بعد نرم افزاری یعنی باید بدانیم چه محتواهای مناسب تولید یک برنامه آموزشی

هر رویداد و برنامه آموزشی در یک موقعیت خاص اتفاق (تولید و پخش) می شود.

لذا توجه به ۴ تا از عناصر تشکیل دهنده موقعیت آموزشی ضروری است

روش ها: مجموعه ای از سیاست های لازم برای ارائه محتوا، ایجاد نظم منطقی بین اجزای محتوا و نحوه اداره فضای آموزشی.

شرایط آموزشی: توجه به عواملی که کنترل آنها اغلب از دست طراحان و سازندگان برنامه خارج است.

مهمترین این عناصر شامل هدف های آموزشی، محدودیت های نظام و دستورالعمل های آموزشی و خصوصیات یادگیرندگان (شاگردان)

موقعیت بینش مخاطب، تمام عناصری که مخاطبین برنامه باید با آن به بهره گیری بیشتری می رسند(زمان استفاده از برنامه ، زبان بیانی برنامه، دانش و تجربه او نسبت به نیازش، و...

نتایج: تعیین میزان اثر بخشی و کارایی مواد آموزشی که نظام آموزشی بر آن قرار می گیرد که یکی از وظایف

تهیه و تولید برنامه های آموزشی رسانه چه ضروریاتی دارد؟

▶ آشنایی با نظریه های مرتبط با روان شناسی و روان شناختی مخاطب و رسانه ها

▶ مهارت کافی برای کاربرد آنها در فرآیند یاددهی و یادگیری، ضروری است.

اصلی ترین گام های تولید یک برنامه آموزشی از طریق رسانه با تأکید بر رسانه تلویزیون

هدف گذاری با توجه به سه حیطة (شناختی، عاطفی و روانی، حرکتی)

طراحی برنامه آموزشی، که به شرایط آموزشی بستگی دارد. آموزش از طریق رسانه تفاوت های زیادی با کلاس درس دارد. برنامه رسانه ای باید دارای استقلال کامل باشد. متکی به برنامه های قبلی و بعدی نباشد. زیرا در برنامه های رادیویی و تلویزیونی این احتمال وجود دارد که تعدادی از مخاطبان برنامه گذشته را ندیده باشند. البته این بدان معنی نیست که پیش نیازها هر برنامه طرح نشود.

سازماندهی مطالب در برنامه های آموزشی رسانه ای بر خلاف برنامه های تبلیغی که هدف آنها تأثیر القایی بر عقیده و رفتار مردم است، باید تنظیم مطلوب مطالب، تبیین روش آنها و نیز ساختار منطقی بین عناصر به وجود آید.

نوشتن برنامه های آموزشی: بدون شک ماهیت برنامه های آموزشی کسل کننده است. بدین لحاظ در بسیاری از کشورها از کاربرد مستقیم کلمه آموزش برای رسانه باید خودداری شود.

اتخاذ یک روش تدریس (آموزش) مناسب با توجه به شرایط مخاطب و موضوع آموزشی، از اولویت های نوشتن یک برنامه آموزشی است.

تصویرنامه برنامه آموزشی: آشنایی نویسنده با موضوع و مباحث مربوط و نیز ویژگی های رسانه های دیداری و شنیداری و کارهای فنی مستلزم تهیه تصویرنامه برنامه آموزشی است

شرایط برای تولید یک برنامه رسانه ای آموزش موفق

شناخت کافی از توان رسانه ای که انتخاب می شود.

شناخت کافی از کار با آن برای نیل به اهداف آموزشی.

به کار بستن نظریات یادگیری (با توجه به اصول آنها) در آموزش رسانه ای.

توجه به هدف های ارتباطی و فرایند آن و تحلیل عناصر ارتباطی (فرستنده)

رمزگذار، کانال ارتباط، پیام، گیرنده پیام، زمان پیام و سایر موارد.

تحلیل محتوای دقیق پیام های در دست تهیه و یا پخش شده از یک برنامه

آموزشی و استفاده از بازخوردهای اولیه برای تجدید نظر، تکمیل و رفع نواقص در

تولید مجدد رسانه ای.

چرا و چگونه قبل از تولید هر پیام ویژگی های پیام اثر بخش را بررسی کنیم :

▶ برنامه ریزی دقیق، صحیح و منسجم را سرلوحه کار قرار دهیم.

▶ چنانچه برای تولید یک برنامه آموزشی همه شرایط مهیا است، پیش از شروع کار سرفصل های زیر را مورد بررسی قرار داده و برای آن پیام سؤال های نظیر مورد زیر طرح کرد و پاسخ آن را خودتان بدهید.

اهداف یادگیری از برنامه آموزشی چیست؟

چرا باید این برنامه تولید شود؟

این برنامه به چه نیازهای پس از نیازسنجی ها جواب خواهد داد؟

مخاطبان برنامه آموزشی مورد نظر چه کسانی با چه گروه سنی هستند؟

برای درک بهتر مخاطبان چه ابزارهایی مناسب این برنامه آموزشی است؟

در چه ساعاتی این برنامه و پیام آموزشی آن باید منعکس و پخش شود.

از چه کسانی برای تولید پیام آموزشی بهره ببریم؟

چگونه ترکیب ابزار و ساخت برنامه آموزشی شکل می گیرد؟

فصل کاربرد برنامه و پخش آن کی باشد مناسب است؟

چه نوع رسانه ای برای انتقال پیام در نظر گرفته شود کاربرد بهتری دارد؟ (رادیو، تلویزیون،

۲۷/۴۵ عکس، بروشور، اینترنت، کانال تعاملی و سایر موارد

فهرست مراحل ساخت برنامه آموزشی

- الف: براساس نیاز سنجی های انجام شد باید به شرایط مخاطب، اهمیت موضوع، روش های آموزشی و گستردگی جغرافیایی توجه کنیم.
- ب: ایده و موضوع برنامه با پژوهش های مرتبط سامان می یابد.
- ج : پرسش هایی که در برنامه باید پاسخ داده شود اولویت بندی می شود.
- د: براساس پرسش ها و ضرورت تولید برنامه، تصویر نامه ای تهیه می شود که براساس آن مکانهای تصویر برداری، میزان و سهم گفتگو، موضوعات، کارشناسان و سایر موارد برنامه جا نمایی و مرتب می شود.

- ه : برنامه ریزی تولید انجام می شود که شامل :پیش تولید، پس از تولید، نقش افراد، روزهای تصویر برداری، و منابع تحقیق، تجهیزات فنی، حمل و نقل، مسیر های رفت و برگشت و سایر موارد است.
- و : سناریو (متن برنامه)براساس نیاز ها، سوالات و منابع تنظیم می شود.
- ز :ابزار و تجهیزات و لوازم فنی انتخاب و اجاره می شود.
- ح : گروه همکاران تولید و فنی شناسایی و انتخاب می شود.
- ط: تعیین مکانها و هماهنگی ها با عوامل تولید، کارشناسان و مشاوران برای حضور در برنامه و ارسال سوالات برنامه
- ی : هماهنگی برای سفارش طرح های گرافیکی، عکس های لازم ، طراحی اینفو گرافیکی بر اساس سناریو
- ک: تصویر برداری
- ل : دیدن روزانه تصاویر ضبط شده پس از کار روزانه
- م :شروع تدوین (بازبینی ، چیدمان براساس سناریو، جانمایی اینفوگرافی ها، افکت و صدا گذاری
- ن : بازبینی با حضور کارشناسان ویا سفارش دهنده و رفع اشکلات احتمالی
- س : ارسال به پخش

شرح و توضیحی بیشتر برای مراحل ساخت

پس از آنکه روشن شد نیاز سنجی برنامه آموزشی از چه طریقی و براساس سفارش چه نهادی بوده با کارشناسان و متخصصان آنجا قرار گذاشته و نظرات تکمیلی آنان را دریافت می کنیم .

نیاز های مخاطب برنامه آموزشی را برای فصلی که قرار است برنامه پخش شود طبقه بندی می کنیم .
با نیاز ها و نظرات مخاطبان و بهره برداری از برنامه های قبلی درخواست های جدید را طراحی می کنیم .
بعد از شناخت نیاز ها ، موضوع یا ایده جدید آموزشی طراحی و معین می شود .
حال چه چیزهایی ، چه مطالبی ، طبق معیارها و الگوهای ارتباطی باید تنظیم وارایه شود .
ساختار و قالب برنامه ای که قرار است مفاهیم و پیام های مورد نظر را انتقال دهیم انتخاب می کنیم .
ساختار و قالب برنامه آموزشی با شرایط ردک مخاطب مصلحت او و نیازهایش باید همسو باشد .
در ساختار ها به چه گفتن و چگونه گفتن و چرا گفتن بایستی توجه شود .

انواع ساختار های پیشنهادی برای برنامه آموزشی

- ▶ میزگرد
- ▶ گفتگو با یک کارشناس
- ▶ مستند سازی ها (محض ، روایی ، بازسازی ، گزارشی ، داستانی و...)
- ▶ برنامه های ترکیبی
- ▶ فیلم داستانی
- ▶ کلیپ
- ▶ انیمیشن
- ▶ گزارش
- ▶ سخنرانی
- ▶ کلاس درس
- ▶ و سایر موارد

پیش نیاز تولید یک برنامه آموزشی چیست؟

▶ ایده و سوژه با اهداف و قالب برنامه سازی همخوانی داشته باشد.

▶ ایده باید در ساختار باور پذیر ارائه شود.

▶ به سلايق و گروه مخاطبان توجه کند.

▶ پس از طراحی ایده دسته بندی کردن سوالات سناریو روشن خواهد شد.

▶ در طراحی ایده، اهداف، دقیق خواهد شد.

▶ تصویر نامه می گوید چه سوالاتی را پاسخ خواهیم داد.

▶ تصویر نامه مشخص می کند کجا و با چه کسانی به سوالات پاسخ خواهیم داد.

▶ تصویر نامه حرکت دوربین، زوایا و مابه ازای تصویری قید خواهد شد.

▶ در تصویر برنامه، طرح موضوع به رابطه اش با بخش های دیگر قید می شود.

▶ اینفوگرافی ها، عکس ها برای تفهیم و ساده سازی پیام در تصویر نامه پیش بینی می شود.

درباره برنامه ریزی چه می کنیم:

- ▶ تمام نیازهای تولید، پیش تولید، تولید و پس تولید تهیه می شود.
- ▶ زمان بندی ساخت پروژه سنجیده می شود.
- ▶ فهرست و توانایی افراد محاسبه می شود.
- ▶ روزها و مکانهای تصویر برداری و تدوین تعیین می شود.
- ▶ از تولید تا تدوین و پخش با چه عواملی کار خواهد شد.
- ▶ بودجه بندی قرار دادها با عوامل تولید، اجاره تجهیزات، حمل و نقل و... تفکیک می شود.

کار نویسندۀ تصویر نامه

➤ پیش طرحی آماده می شود.

➤ در برنامه ریزی مقدماتی نگارش ابعاد برنامه مشخص می شود.

➤ در طرح اصلی گفتگوها با کارشناسان و نتایج تحقیق دیده می شود.

➤ از شروع میان و پایان برنامه تمام زوایای ایده و طرح را باید نویسنده بداند.

➤ در داستان پرسش ها و پاسخ های مورد انتظار چه هستند .

➤ ساده ترین پاسخ مورد نیاز مخاطب تصویرنامه را تکمیل کند.

چه کسی بهترین نویسنده است؟ برنامه آموزشی که کارشناس دارد نیاز به نویسنده هم دارد؟

بنظر خبرگان تولید داشتن نویسنده مناسب راه تولید را هموار می کند. اما بهترین نویسنده کسی است که از طریق تهیه کننده شناسایی می شود اوشناخت کافی از تولید برنامه های آموزشی دارد.

متن آماده بررسی می شود و به کارگردان سپرده خواهد شد.

کارگردان به کمک تهیه کننده ، تصویربردارو کارشناسان مشغول تولید می شود.

کارگردان متن را در موقعیت های تصویری به اجزای بصری تبدیل می کند .

بهترین صحنه ها ، نماهای مورد نیاز را از زوایای متنوع ثبت و ضبط خواهد شد .

اجزای تصویری متن با جزییات تمام مرحله به مرحله تصویر برداری خواهد شد.

برنامه ریزی فنی چیست ؟

- ▶ با توجه به اصل و مدل ارتباطی با چه ابزاری برنامه ساخته خواهد شد.
- ▶ اجاره تجهیزات فنی، سخت افزارها، دوربین ها، لنزها، نورها، فیلترها با پیشنهاد کارگردان هنری برنامه انجام می شود.
- ▶ نرم افزارها و کارهای گرافیکی، موشن ها، اینفوگرافی، فتو رمان ها و غیره از ابتدا پیش بینی می شود.
- ▶ برخی از وسایل باید اجاره شود و برخی هم ممکن است در اختیار تهیه کننده باشد.

شناسایی و انتخاب عوامل

- بهره برداری از نیروی کار آمد توانا ، دارای تجارب کافی و سودمند .
- نیروی انسانی بایستی بتوانند با تجهیزات مدرن کار کنند.
- از جنبه های مختلف دارای سواد رسانه ای باشند.
- نیروی خلاق، جوان، پرنرژی، خوش سلیقه، با دانش روز می توانند موفق عمل کنند.

برخی از مشاغل و نیروی های انسانی در یک

▶ تهیه کننده پروژه

▶ نویسنده

▶ کارگردان

▶ تصویر بردار

▶ صدا بردار

▶ کاربر پهباد

▶ عکاس

▶ مجری

▶ تدوین گر و صدا گذار

▶ گرافیکست

▶ انیماتور

▶ بازیگر و سایر کسانی که وابسته به پروژه دعوت به کار خواهند شد.

تعداد نیروی انسانی مورد نیاز؟

در برنامه های ترویجی کشاورزی که بیشتر در شکل انواع مستند های آموزشی، گزارشی خارج از استودیو تهیه می شود.

عوامل تولید کمتری نیاز است.

اغلب همکاران برنامه ساز سعی می کنند از افرادی استفاده کنند که توانایی پذیرش دوتا سه شغل را دارند.

بیشترین تاثیر وابسته به عوامل انسانی

▶ تهیه کننده

▶ کارگردان

▶ نویسنده

▶ تصویر بردار

▶ تدوین گر

▶ گرافيست

▶ گوینده

انتخاب ایام تصویربرداری

پیش بینی :

۱- روزهای تصویر برداری (ابری.آفتابی.بارانی)

۲- مکانهای مشخص ومرتبط (مزرعه، باغ، کارگاه، گلخانه
و سایر مکانها)

۳- ساعات (صبح، ظهر، عصر و...)

نتیجه گیری

امکانات وسیع آموزش از طریق رسانه ها و قابلیت های رسانه برای حل بسیاری از معضلات آموزش از راه های دیگر (حضوری ، فردبه فرد، کلاس درس ، ...) متخصصان را به استفاده هرچه بیشتر از این امکانات سوق داده است که نمونه هایی از آنها را می توان در برنامه های رادیویی و تلویزیونی ایران و سایر کشورها مشاهده کرد.

حداکثر بهره برداری از آموزش رسانه ای زمانی است که بتوانیم تلفیقی از نظریه های یادگیری و رسانه ای را هم از بعد نظری و هم از بعد عملی ، یعنی توانایی اجرای ایده های علمی اجرا کنیم .

رسانه های جمعی به ویژه رادیو و تلویزیون ، علی رغم محدودیت های زیاد ، به علت فراگیری گسترده برای استفاده در امر آموزش رسمی و غیر رسمی توصیه می شود.

اما ضروری است با توجه به گسترش و تنوع رسانه ها تحقیقاتی برای بهره برداری مناسب و مستقیم کاربران هدفمند سازی صورت گیرد.

لازم است برای ساخت برنامه های آموزشی شنیداری و دیداری جدید اشکالات و ضعف های برنامه های قبلی شناسایی و طبقه بندی شود تا در برنامه های آتی با رفع نواقص به قوت آموزشی برنامه ها افزوده شود. تجارب کاربران از نتایج برنامه آموزشی نیز گرد آوری شود تا مورد استفاده برنامه سازان قرار گیرد. از ظرفیت ها و قابلیت های سایر وسایل ارتباط جمعی نیز بهره برداری شود.

فهرست منابع:

- ▶ آذری ، آرمیتا ، مریم فانی ، لادن مختار زاده ، تلویزیون و اشتغال (۳)-اداره کل پژوهش های سیما ۱۳۸۲
- ▶ او لسون ، دیوید ، رسانه ها و نمادها، صورت های بیان ، ارتباط و آموزش ، ترجمه محبوبه مهاجر ، تهران : سروش ۱۳۷۷
- ▶ احدیان محمد و داود محمدی ، مباحث تخصصی در تکنولوژی آموزشی ، تهران ، انتشارات ققنوس ، ۱۳۷۷
- ▶ خلخالی ، مرتضی و سایرین ، فن معلمی ، وزارت آموزش و پرورش ، ۱۳۶۱
- ▶ خزائلی ، عذرا ، نویسندگی برای رادیو و تلویزیون ، سروش ، ۱۳۷۳
- ▶ دادگران ، سیدمحمد ، مبانی ارتباطات جمعی ، گلشن ، ۱۳۷۹
- ▶ دوسینی ، هلن ، تلویزیون و برنامه هایش ، ترجمه لیلا ملا ، اداره کل پژوهش های سیما ۱۳۸۲
- ▶ ذوفن ، شهناز و لطفی پور ، خسرو ، رسانه های آموزشی برای کلاس درس ، تهران ، آموزش و پرورش ۱۳۸۰
- ▶ ساروخانی ، باقر ، جامعه شناسی ارتباطات ، تهران ، اطلاعات ، ۱۳۶۷

- ▶ شرام ویلبر ، تلویزیون در زندگی کودکان ، ترجمه محمود حقیقت کاشانی ، مرکز تحقیقات و سنجش برنامه ای صداوسیما جمهوری اسلامی ایران ، ۱۳۷۷
- ▶ شعبانی ، حسن ، مهارت های آموزشی و پرورشی ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۱
- ▶ فردانش ، هاشم ، مبانی نظری تکنولوژی آموزشی ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۲
- ▶ گانیه ، آرام و دیگران ، اصول طراحی آموزشی ، ترجمه خدیجه علی آبادی ، تهران ، دانا ، ۱۲۷۴
- ▶ لیشن سینتیایی وسایرین ، راهبردها و فنون طراحی آموزشی ، ترجمه هاشم فردانش ، تهران ، سمت ، ۱۳۷۴
- ▶ معتمدنژاد ، کاظم ، وسایل ارتباط جمعی ، تهران ، انتشارات علامه طاطبایی ، ۱۳۷۱
- ▶ نیکو ، مینو و همکاران ، شناخت مخاطب تلویزیون ، تهران ، سروش ، ۱۳۸۱
- ▶ هنکاک ، الن ، برنامه ریزی تلویزیون آموزشی ، ترجمه محبوبه مهاجر ، تهران ، سروش ، ۱۳۶۸